

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มกฎหมายและวินัย โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๑๒๕

ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๖/ ๑ ๖๐๗๖ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข

เรียน ผู้บริหารกรมทุกท่าน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้อำนวยการศูนย์ทุกศูนย์ ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการกรม

ด้วย ปัจจุบันการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขมีมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อระบบบริการสาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมาก และการดำเนินคดีในศาลมีความยุ่งยาก เนื่องจากเป็นคดีที่ต้องอาศัยหลักวิชาการและความรู้เฉพาะทางการแพทย์และสาธารณสุขเป็นหลักในการพิจารณา กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีการหารือร่วมกันหาแนวทางการดำเนินคดีทางการแพทย์ที่เหมาะสม ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติอย่างถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน รายละเอียดตามสำเนาหนังสือที่ สธ ๐๒๐๑.๐๔๕.๗/๔๕๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ที่แนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

(นายแพทย์สุวิทย์ วิบุลยปภาวัชร)
อธิบดีกรมการแพทย์ (พิเศษ) มีข้าราชการแทน
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมอนามัย

ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๔๕.๗/๖๖๕

กรมอนามัย	รับที่
เลขรับ 10082	วันที่ 10/2/60
วันที่ 9 ก.พ. 2560	เวลา 12.57 น.
กระทรวงสาธารณสุข	

กองการเจ้าหน้าที่
10087
10/2/60
12.57 น.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙๖ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข

เรียน อธิบดีกรมอนามัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข

ตามที่ปัจจุบันการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขมีมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อระบบบริการสาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมาก และการดำเนินคดีในศาลมีความยุ่งยาก เนื่องจากเป็นคดีที่ต้องอาศัยหลักวิชาการและความรู้เฉพาะทางการแพทย์และสาธารณสุขเป็นหลักในการพิจารณา ประกอบกับฝ่ายผู้ให้บริการหรือจำเลยเป็นผู้มีภาระการพิสูจน์ความจริง การนำเสนอข้อมูลแก่ศาล จึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่ผู้เกี่ยวข้องต้องตระหนักและดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสม

กระทรวงสาธารณสุข ขอเรียนว่า กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีการหารือร่วมกันหาแนวทางการดำเนินคดีทางการแพทย์ที่เหมาะสม ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติอย่างถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ โปรดแจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

สืบ ผู้อำนวยการ. ก.ค.
เพื่อโปรดทราบ จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา นิเยษ)

เจ้าพนักงานห้องสมุดชำนาญงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข - 9 ก.พ. 2560

(นายโสภณ ฉงชน)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักบริหารกลาง กลุ่มกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๔๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๔๓๔

E-Mail : legal@health.moph.go.th

๒๐๒ นพ. ก.ค.

09 ก.พ. 2560

15 ก.พ. 60

หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข

ด้วยปัจจุบันมีการฟ้องร้องคดีทางการแพทย์จำนวนมาก ซึ่งจำเลยต้องเป็นผู้นำสืบพิสูจน์ความจริงตามกฎหมาย การเตรียมคดี รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อต่อสู้คดี จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานอัยการสูงสุดได้หารือร่วมกันแล้วเห็นควรให้มีการเตรียมการให้เหมาะสม กระทรวงสาธารณสุขจึงออกหลักเกณฑ์การปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อส่วนราชการ หน่วยงาน หรือ เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง (ถ้ามี) จากศาลในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง หรือหนังสือแจ้งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า มีการแจ้งความร้องทุกข์ในเรื่องการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ส่วนราชการระดับกระทรวงหรือกรม ให้นิติกรหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รายงานเบื้องต้นให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรืออธิบดีหรือผู้มีอำนาจทำการแทนทราบ และมีหนังสือขอข้อเท็จจริงไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือโรงพยาบาลที่เกิดเหตุ ให้รายงานข้อเท็จจริงพร้อมส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งชี้แจงประเด็นในคำฟ้องที่โจทก์กล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่กระทำความผิดให้ชัดเจนประกอบเอกสารวิชาการเกี่ยวกับเรื่องนั้น ส่งไปให้ส่วนราชการต้นสังกัดทราบโดยเร็วภายในเวลาที่กำหนด (เนื่องจากการดำเนินคดีในศาลมีบทบัญญัติกฎหมายกำหนดระยะเวลาดำเนินการไว้)

๒) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือโรงพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล เมื่อได้รับหมายเรียกหรือทราบเรื่องการแจ้งความร้องทุกข์แล้ว ให้รีบรายงานข้อเท็จจริงเบื้องต้นและการฟ้องคดีหรือแจ้งความร้องทุกข์นี้ให้ส่วนราชการต้นสังกัดทราบโดยเร็ว. ในกรณีโรงพยาบาลสังกัดกรมให้รายงานกรมต้นสังกัดทราบ

๒. ให้ กรม หรือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แล้วแต่กรณีดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหรือรองผู้อำนวยการที่เป็นแพทย์	เป็นประธาน
- แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ	คณะทำงาน
- นักสันติวิธีหรือผู้เจรจาไกล่เกลี่ย	คณะทำงาน
- บุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ด้านกฎหมายหรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยทำงานได้	คณะทำงาน
- นิติกร หรือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย	คณะทำงาน และเลขานุการ

คณะทำงาน มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกฟ้องหรือดำเนินคดี
- ๒) ศึกษา วิเคราะห์แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหว่า ควรดำเนินการอย่างไร (เจรจาไกล่เกลี่ยหรือต่อสู้คดีหรือวิธียุติคดีอื่นๆ)
- ๓) จัดเตรียมข้อมูล พยานหลักฐานต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อสู้คดี และเพื่อการพัฒนาปรับปรุงระบบบริการ
- ๔) ร่วมมือกับพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนคดีและดำเนินคดีในชั้นศาล

๕) เรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำหรือเรียกให้บุคคลหรือหน่วยงานในสังกัดส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ ให้แก่คณะทำงาน หากมีผู้ฝ่าฝืนโดยไม่มีเหตุอันควรให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยต่อไป

๖) รายงานผลการดำเนินงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาให้ส่วนราชการต้นสังกัดและผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง หากมีความจำเป็นสามารถขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

๓. ข้อมูล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการดำเนินคดีทางการแพทย์ การเตรียมสำนวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยเอกสารที่จะต้องรวบรวมให้อัยการในการดำเนินคดีได้แก่

๑)- เวชระเบียนพร้อมคำแปล

๒) บันทึกคำพยานของแพทย์ พยาบาล และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยต้องอธิบายถึงขั้นตอนการรักษา อ้างอิงหลักวิชาการ และตอบประเด็นที่ถูกกล่าวหาโดยละเอียด รวมทั้งวางแนวทางป้องกันความเสี่ยงรองรับอย่างไร โดยคำให้การของทุกคนให้มีเอกสารประกอบคำให้การที่เกี่ยวข้อง เช่น สำเนาเวชระเบียน เอกสารทางวิชาการ

๓) เอกสารขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ หรือกรมวิชาการอื่น หรือสภาวิชาชีพ (ราชวิทยาลัยแพทย์) เพื่อขอความเห็นทางวิชาการของผู้เชี่ยวชาญ โดยให้ชี้แจงขั้นตอนการเจ็บป่วยตามหลักวิชาการพร้อมทั้งความเห็นในการรักษาของแพทย์ว่าได้กระทำไปตามหลักมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่ อย่างไร

๔) เอกสารขอความอนุเคราะห์ไปยังแพทย์สภาหรือสภาวิชาชีพขอรับการสนับสนุนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อมาเป็นพยานในการเบิกความในชั้นศาล

๕) เอกสารทางวิชาการ ถ้าหากเป็นภาษาอังกฤษให้จัดทำคำแปลเป็นภาษาไทย

๖) รายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๗) เอกสารแสดงความเสียหาย ให้นิติกรผู้ประสานคดีตรวจสอบความเสียหายตามข้อกล่าวอ้างของโจทก์ในคำฟ้องว่า ค่าเสียหายที่ควรเป็นมาตรฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่จะนำมาหักล้างข้อกล่าวอ้างของโจทก์ เช่น รายได้ ฐานะความเป็นอยู่ ค่าปลงศพที่สมควรตามฐานานุกรม

๘) สอบปากคำพยานแพทย์ที่ทำการรักษาหรือถูกฟ้อง ให้ได้ข้อเท็จจริงตามประเด็นข้อต่อสู้แก้คำกล่าวอ้างของโจทก์ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และเบอร์โทรศัพท์ (มือถือ) แพทย์ผู้ทำการรักษาหรือถูกฟ้อง เพื่อใช้ในการติดต่อให้เข้าพบพนักงานอัยการเพื่อสอบข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ถูกฟ้องก่อนยื่นคำให้การ

๙) สอบปากคำพยานผู้เชี่ยวชาญในการให้ความเห็นในประเด็นเกี่ยวกับการรักษาว่า เป็นไปตามหลักมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่ อย่างไร สอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามคำพยานแพทย์ที่ทำการรักษาหรือถูกฟ้องหรือไม่ และมีมาตรฐานการรักษาตามหลักวิชาชีพอย่างไร และขอให้เป็นพยานที่เป็นแพทย์คนกลางที่ไม่เกี่ยวข้องกับโรงพยาบาลที่เกิดเหตุ หรือไม่เป็นกรรมการจากแพทย์สภา

๑๐) หากกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วเห็นว่ามิใช่ข้อเสียเปรียบในประเด็นไหน ให้แจ้งอัยการเพื่อแก้ไขร่วมกัน

๑๑) มติหรือรายงานของแพทย์สภา หรือสภาการพยาบาล หรือสภาวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาว่าการกระทำของแพทย์ตามที่แพทย์สภาสอบนั้นมีความเห็นอย่างไร

๔. ในระหว่างการทำงานของคุณะทำงาน หากกำหนดเวลาที่ศาลกำหนดหรือกฎหมายบัญญัติไว้ใกล้จะครบกำหนดแล้ว เช่น การยื่นคำให้การ เป็นต้น ให้นิติกรดำเนินการจัดทำคำร้องขอขยายระยะเวลาโดยผู้ถูกฟ้องคดี คือ กระทรวงสาธารณสุข กรม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่ต้องลงนามเพื่อยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาดังกล่าว

ผู้มีอำนาจลงนามในใบแต่งตั้งนายความ หรือเอกสารที่ยื่นต่อศาล

- กระทรวงสาธารณสุข คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข คือ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- กรม หรือส่วนราชการเทียบเท่ากรม คือ อธิบดี หรือ เลขาธิการหรือเทียบเท่า
- สำนัก หรือ กอง หรือหน่วยงานเทียบเท่า คือ ผู้อำนวยการหรือเทียบเท่า
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด คือ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ คือ สาธารณสุขอำเภอ
- โรงพยาบาล คือ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
- เจ้าหน้าที่ คือ เจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องเป็นจำเลย

ทั้งนี้ หากมีกฎหมายบัญญัติให้มอบอำนาจได้ ผู้รับมอบอำนาจก็อาจกระทำการแทนได้

๕. เมื่อคณะทำงานได้ดำเนินการพิจารณาเสร็จแล้ว

๑) กรณีเห็นว่า ควรให้มีการเจรจาไกล่เกลี่ยกันก็ให้รายงานนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้ตรวจราชการกระทรวงประจำเขตสุขภาพ กรณี กรม ให้รายงานอธิบดีทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒) กรณีเห็นว่า สมควรต่อสู้คดี ให้รายงานนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือกรม แล้วแต่กรณี กรณีของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้รายงานความเห็นพร้อมจัดส่งเอกสารตามข้อ ๓ ให้โดยด่วน เพื่อส่งให้พนักงานอัยการพิจารณาแก้ต่างคดี

๖. ให้คณะทำงานประสานงานกับพนักงานอัยการในการดำเนินคดีต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

๗. เมื่อได้ข้อมูลพยานหลักฐานต่างๆ ครบถ้วนแล้ว ให้นิติกรดำเนินการจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และใบแต่งตั้งนายความให้พนักงานอัยการโดยเร็วก่อนครบระยะเวลายื่นคำให้การที่ศาลอนุญาตให้ขยายระยะเวลาไว้ เพื่อให้พนักงานอัยการเป็นผู้ขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การครั้งที่ ๒ เนื่องจากพนักงานอัยการจะไม่รับแก้ต่างคดีถ้าข้อมูลไม่ครบถ้วน

ในกรณีพนักงานอัยการยังไม่รับคดี ให้นิติกรรีบดำเนินการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การครั้งที่ ๒ ให้ทันภายในกำหนดที่ได้รับอนุญาตนั้น

๘. ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือกรมมอบหมายให้แพทย์คนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีนั้น หรือเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ถูกฟ้อง เพื่อช่วยเหลือพนักงานอัยการในชั้นสืบพยานโดยเข้าร่วมในการสืบพยานโจทก์ในศาล ให้ข้อมูลทางการแพทย์ที่ถูกต้องแก่พนักงานอัยการในการถามค้านพยานโจทก์ รวมทั้งช่วยเหลือด้านอื่นๆ ตามที่พนักงานอัยการร้องขอ

๙. ภายหลังการสืบพยานโจทก์เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะทำงานพิจารณาร่วมกับอัยการว่ามีประเด็นไหนต้องเพิ่มเติมอะไรบ้างเพื่อใช้ประกอบการสืบพยานจำเลย

๑๐. ภายหลังจากที่การสืบพยานเสร็จเรียบร้อยแล้ว หากกระทรวงสาธารณสุขหรือกรมร้องขอหรืออัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นคดีที่สำคัญให้กระทรวงสาธารณสุขหรือกรมและอัยการประชุมร่วมกันเพื่อแถลงปิดคดี

๑๑. สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๓๕ นั้น ก็ให้ดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวต่อไป

๑๒. กรณีการเจรจาไกล่เกลี่ยในชั้นศาล ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคนั้น ให้ยึดถือตามแนวทางปฏิบัติในการเจรจาไกล่เกลี่ยในศาลสำหรับคดีทางการแพทย์ ตามหนังสือ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๔๗.๑/ว๙๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ในส่วนกรณีอื่นให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติของกรมนั้นๆ หรือจะถือแนวทางปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยอนุโลมดังกล่าวก็ได้

๑๓. ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงประจำเขตสุขภาพหรืออธิบดี เป็นผู้ควบคุม กำกับ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ของเจ้าหน้าที่ในเขตสุขภาพหรือกรมที่รับผิดชอบ และให้รายงานผลการปฏิบัติ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขทราบด้วย

๑๔. กรณีคดีมีการอุทธรณ์ ฎีกา ให้คณะทำงานร่วมกับอัยการพิจารณาอุทธรณ์ ฎีกา แล้ว เสนอความเห็นให้กระทรวงสาธารณสุขหรือกรม พิจารณาต่อไป

.....